

Rikastushiekkaa uusien tuotteiden raaka-aineeksi

Kasvua kiertotaloudesta - Tuotteita epäorgaanisista jätteistä ja sivuvirroista

Pekka A Tanskanen, T&K päällikkö,

Keliber Technology Oy

Kestävän kehityksen tarvitsemat metallit ja materiaalit

Heavy rare earth elements (HREE)

Y	Gd	Tb	Dy	Ho	Er	Tm	Yb	Lu
yttrium	gadolinium	terbium	dysprosium	holmium	erbium	thulium	ytterbium	lutetium

Light rare earth elements (LREE)

Sc	La	Ce	Pr	Nd	Pm	Sm	Eu
scandium	lanthanum	cerium	praseodymium	neodymium	promethium	samarium	europtium

**Kaivos-
teollisuus**

Materiaalit

Supply Risk
(sorted largest to smallest)

Very high	LREEs HREEs
High	Magnesium Niobium Germanium Borates Scandium
Moderate	Strontium Cobalt PGMs Natural graphite
Low	Indium Vanadium Lithium Tungsten Titanium Gallium, Hafnium Silicon metal
Very low	Manganese Chromium Zirconium Tellurium Nickel, Copper

Metallurginen
teollisuus

Kemian-
teollisuus

Komponentti-
teollisuus

Teknologiat

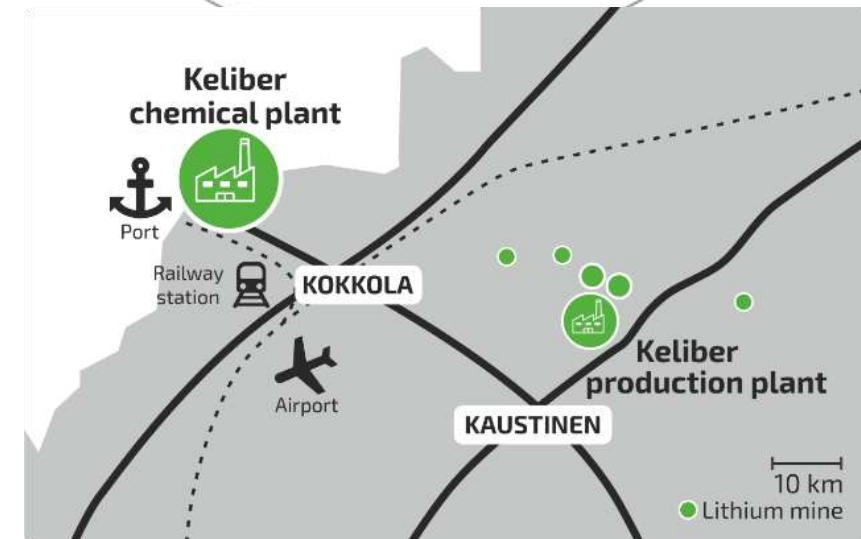
- Batteries
- Fuel cells
- Wind
- Traction Motors
- PV
- Robotics
- Drones
- 3D Printing
- ICT

Sektorit

- Renewables
- e-mobility
- Defence & Space

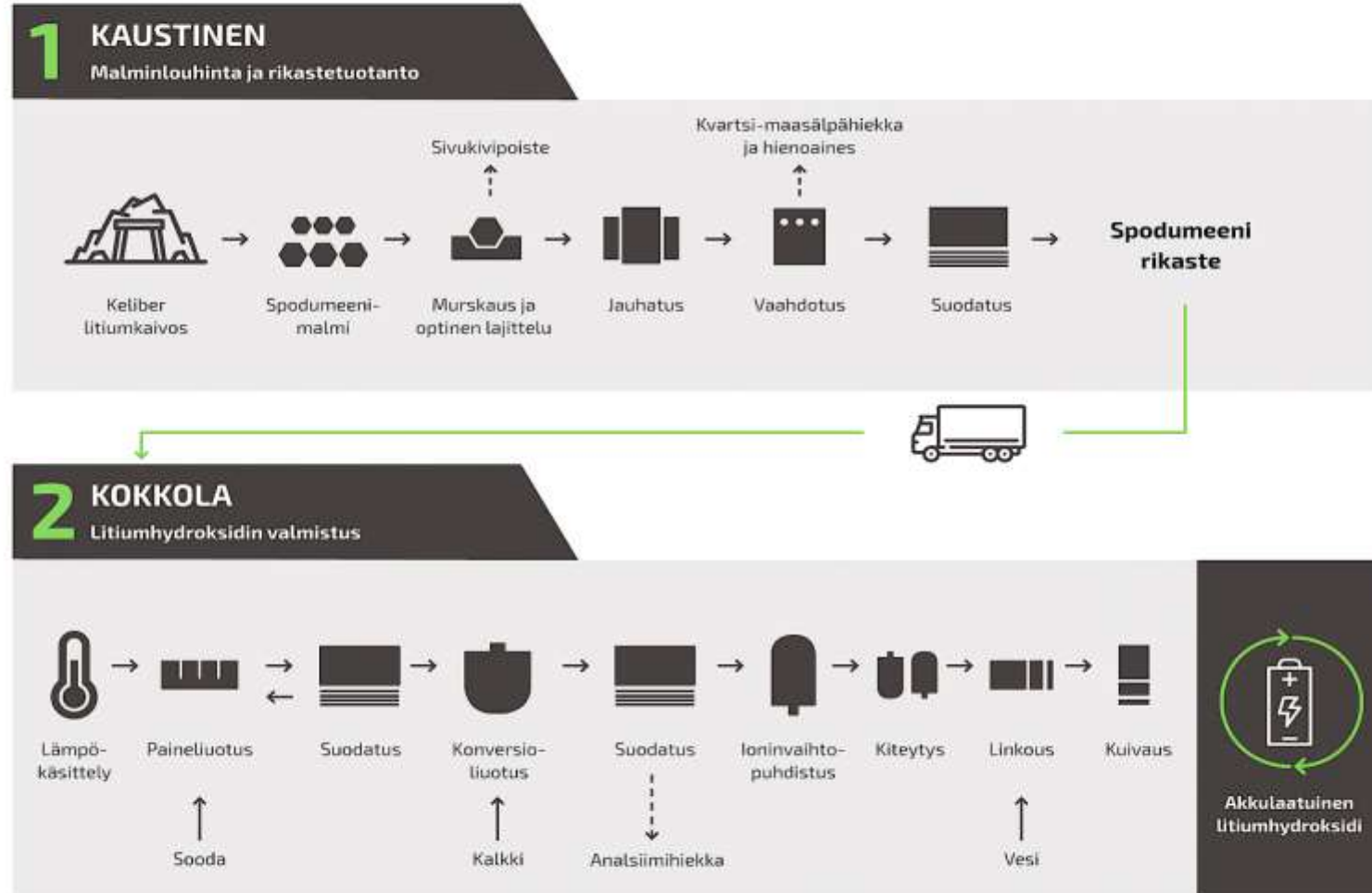
Keliber lyhyesti

- Keliber on **kaivos- ja litiumkemian** yhtiö
- Tavoitteena aloittaa **omiin spodumeenimalmivaroihin** perustuva **litiumhydroksimonohydraatin** tuotanto vuonna 2024
- Malmia yli 15 vuoden tuotantoon (12,3 Mtn @ 0,94% Li₂O)
- Hyvät mahdollisuudet löytää uusia litiumesiintymiä
- Tuotantokapasiteetti **15 000 tn/a LHM**
- Uusi kustannus- ja **ympäristötehokas soodaliuotusprosessi**
- **Malmit ja rikastamo** lähellä Kaustista
- **Litiumkemikaalituotanto** Kokkolan teollisuuspuistossa

Integroitu litiumhydroksidin **tuotanto** spodumeenimalmista

Omiin malmivaratoihin perustuva litiumhydroksidin tuotanto kustannustehokkaalla teknologialla

Tuotantoketjun kokonaismateriaalivirrat

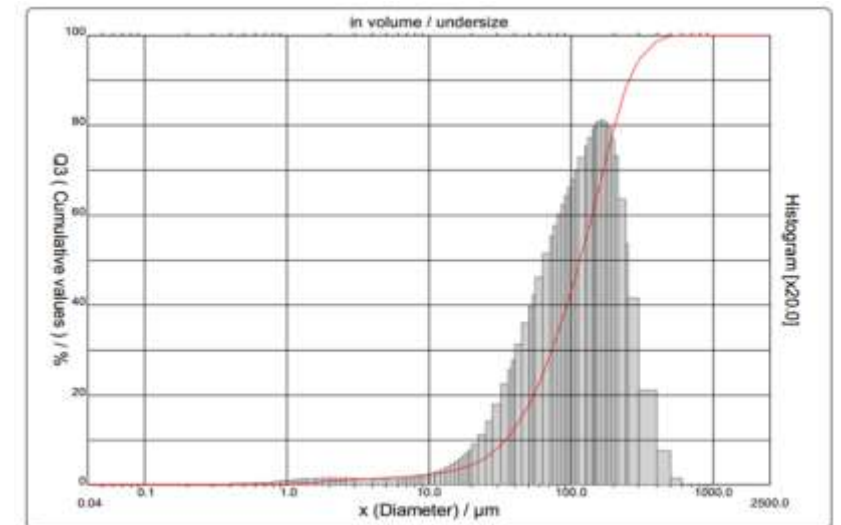

Rikastushiekka

- **Rikastushiekka** syntyy kun spodumeeni erotetaan malmista vaahdottamalla
- Vuosituotanto n. **600 000 tn**
- Mineraalikoostumus: Kvartsi (37 %), maasälvät (45 %) ja kiille (6 %)
- Kemiallinen koostumus: SiO_2 (77 %), Al_2O_3 (14 %), K_2O (3 %) ja Na_2O (5 %)
- Ei sisällä raskasmetalleja
- Ei aiheuta hapanta valumaa
- Hienorakeista hiekkaa - pääosin alle 200 μm
- Hienorakeisuudestaan johtuen routiva materiaali
- Sijoitetaan rikastushiekka-altaaseen
- Potentiaalinen rakennusmateriaalien raaka-aine

Mineraali	Paino-%
Kvartsi	36.7
Plagioklaasi	39.3
Mikrokliini	15.9
Muskoviitti	6.4
Spodumeeni	1.2
Biotitti	0.1

Komponentti	paino-%
Li_2O	0,15
SiO_2	77.5
Al_2O_3	13.6
CaO	0.26
Na_2O	4.70
K_2O	3.35
FeO	0.20
MgO	0.05
TiO_2	0.01
P_2O_5	0.14

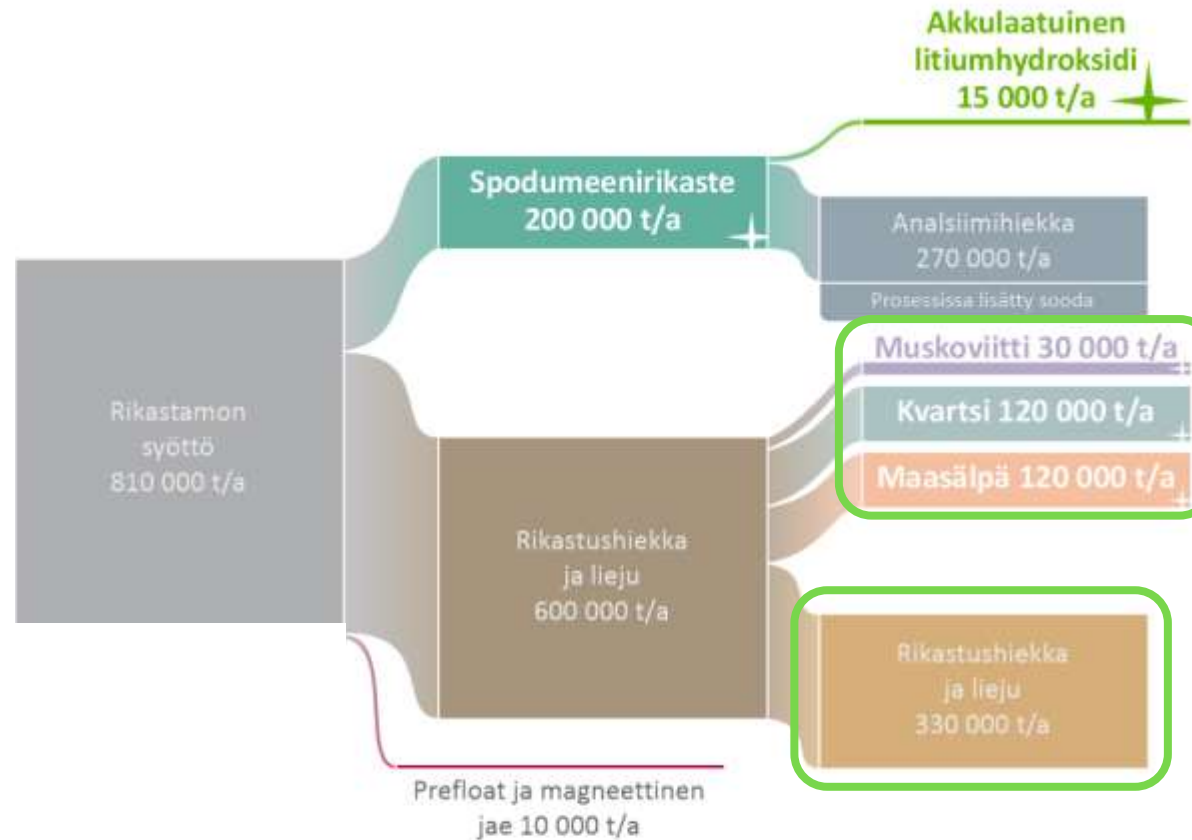

Rikastushiekan mahdolliset käyttökohteet

- Kiille, kvartsi- ja maasälpätuotteet (GTK Mintec)
- Keraamiset laatat (OY)
- Vaahtokivi (OY)
- Geopolymeeribetoni (OY)
- Betonin hienoaines (OAMK)
- Laastin runkoaines (OAMK)
- Asfaltin täyteaine (OAMK)
- Kasvualusta (LUKE, Centria AMK, VTT)
- Geoprime betoni (Betolar/JA-KO Betoni)

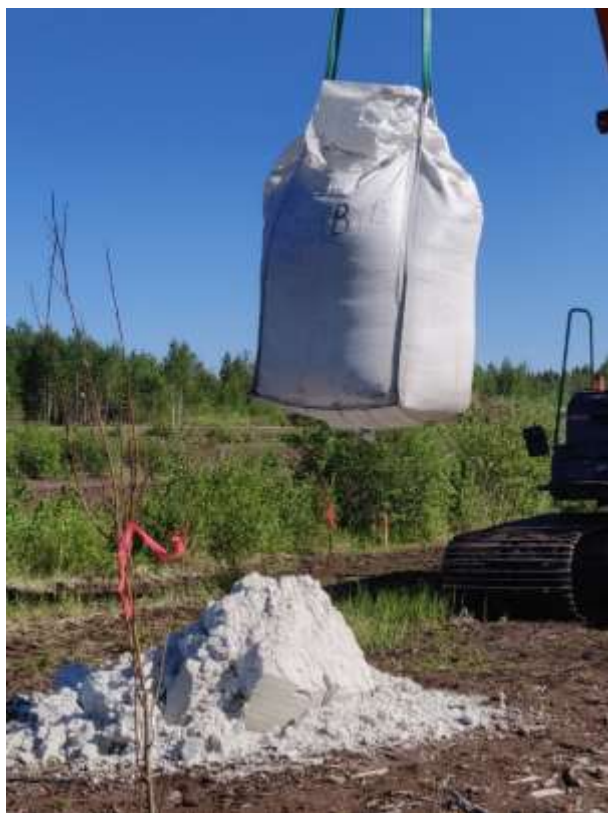
Rikastuksen kokonaismateriaalivirrat

- Lasiteollisuus
- Keramiikkateollisuus
- Tiiliteollisuus
- Täyteaine
- Luomulannoite

Rikastushiekka maanparannusaineena suopohjan metsittämisessä

10 cm tai 15 cm rikastushiekkaa (1300 - 1900 tn/ha)

Kahden kasvukauden jälkeen

Ilman lisäyksiä

Lannoitus kaupallinen tuhkalannoitteella

Kahden kasvukauden jälkeen

Rikastushiekka

DECARBONATE (<https://www.decarbonate.fi/>)

Rikastushiekka + kaupallinen tuhkalannoite

MAA-kierto (<https://tki.centria.fi/hanke/maakierto-kp/2297>)

**BUSINESS
FINLAND**

Kiinnostuitko yhteistyöstä?
Onko sinulla uusia tuotteistamisideoita?

OTA YHTEYTTÄ!

pekka.tanskanen@keliber.fi +358 (0)44 3344 938